

PAVECERNIȚA MICĂ

Deși Pavecernița este o laudă monahală, considerăm că ea este cea mai potrivită rânduială pentru a încadra Canoanele Utreniei. Săvârșirea întregii Utrenii seara este un lucru nepotrivit, întrucât foarte multe texte din rânduiala Utreniei nu corespund ideilor invocate în rugăciuni, cântări și psalmi (scularea din somn, răsăritul soarelui etc.). Canoanele sunt singura parte a Utreniei care nu fac trimitere la timpul de dimineață și, punându-le seara, echilibrăm lungimea slujbelor de seară și dimineață, și evităm alte scurtări sau omiteri din slujbă. Mai mult decât atât, Pavecernița Mică chiar are un moment special prevăzut pentru citirea de Canoane, iar sfârșitul ei este foarte potrivit pentru pregătirea către somn. Această rânduială este și un moment în care preotul poate spovedi pe cei care doresc să se împărtășească a doua zi.

Dacă Pavecernița se săvârșește separat de Vecernie, eventuală după Cină (cum ar fi cel mai corect), atunci ea se începe cu rugăciunile începătoare, după care se continuă cu Doamne miluiește (de 12 ori), Slavă..., și acum..., Veniți să ne închinăm...(de 3 ori), Psalmul 50 (vezi la rugăciunile de dimineață). Apoi Psalmul 69 și celelalte. Dar dacă aceasta e unită cu Vecernia, atunci după Întărește Dumnezeu sfânta și dreapta credință..., se începe direct cu Veniți să ne închinăm...(de 3 ori), Psalmul 50, și celelalte.

Psalmul 69

Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte! Doamne, să-mi ajuți mie grăbește-Te! Să fie rușinați și înfrunțați cei ce caută sufletul meu; să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voiesc mie rele. Întoarcă-se îndată rușinați cei ce-mi grăiesc (cu viclenie): "Bine, bine!". Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule, și cei ce iubesc mântuirea Ta să zică pururea: "Slăvit să fie Domnul!". Iar eu sunt sărac și sărman; Dumnezeule, ajută-mă! Ajutorul meu și Izbăvitorul meu ești Tu, Doamne, nu zăbovi.

Psalmul 142

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru adevărul Tău; auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrajmașul a prigonit sufletul meu și viața mea până la pământ a smerit-o; așezatu-m-a întru întuneric, ca pe morții cei din veac. S-a mârșit duhul în mine și inima mea s-a tulburat. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu – ca un pământ însetat. Degrabă auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-Ți întoarce fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi, Doamne, calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat

sufletul meu. Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Doamne, că la Tine am scăpat. Învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul meu; Duhul Tău cel bun mă va povățui la pământul dreptății. Pentru numele Tău, Doamne, îmi vei da viață. Întru dreptatea Ta, vei scoate din necaz sufletul meu și întru mila Ta vei nimici pe vrăjmașii mei, și vei pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

DOXOLOGIA (citită)

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire. Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție, pentru slava Ta cea mare. Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte, Atotțiitorule, Doamne, Fiule Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte. Doamne Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatul lumii. Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui și ne miluiește pe noi. Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn, Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. În toate zilele bine Te voi cuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă din neam în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție. Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeuul Meu. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce te cunosc pe Tine.

Învrednicește-ne, Doamne, în noaptea aceasta fără de păcat să ne păzim noi. Bine ești cuvântat, Doamne, Dumnezeuul părinților noștri și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat ești Doamne, învață-ne îndreptările Tale. Binecuvântat ești Stăpâne, înțelepțește-ne cu îndreptările Tale. Binecuvântat ești Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mânilor Tale nu le trece cu vederea, că Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

SIMBOLUL CREDINȚEI (CREZUL)

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii: Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut; Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, S-a pogorât din

ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om; Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pățimit și S-a îngropat; Și a înviat a treia zi după Scripturi; Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui și iarăși va să vină, cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin proroci.

Întru una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică;

Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor;

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

Aici se vor citi Canoanele, așa cum prevede tipicul pentru rânduiala Utreniei. La dorință, Catavasiile, Sedelnele, Condacul-Icosul și Imnul Maicii Domnului de la cântarea a IX-a, pot fi lăsate pentru slujba Utreniei propriu-zise. După sfârșitul canoanelor se spune: Cuvine-se cu adevărat..., apoi Doamne, miluiește (de 12 ori) și următoarele rugăciuni:

Rugăciune de cerere către Preasfânta Născătoarea de Dumnezeu

Nepătată, neîntinată, fără prihană, Precurată Fecioară, a lui Dumnezeu Mireasă, Stăpână, care pe Dumnezeu-Cuvântul, prin preaslăvită nașterea ta cu oamenii L-ai unit și firea cea lepădată a neamului nostru cu cele cerești ai împreunat-o; ceea ce ești singură nădejdea celor fără de nădejde și celor biruiți ajutătoare; grabnică folositoare celor ce aleargă la tine și tuturor creștinilor scăpare; nu te scârbi de mine, cel păcătos și întinat, care cu urâte gânduri și cu cuvinte și cu fapte, pe mine de tot netrebnic m-am făcut și prin lene, dulceților vieții cu voia rob m-am făcut; ci, ca ceea ce ești Maica iubitorului de oameni Dumnezeu, cu iubirea de oameni, milostivește-te spre mine, păcătosul și întinatul, și primește rugăciunea mea, ce se aduce ție din buze necurate; iar pe Fiul tău și Stăpânul nostru și Domnul, cu îndrăznirea ta ca o Maică cuprinzându-L, roagă-L să-mi deschidă și mie milostivirile cele iubitoare de oameni ale bunătății Sale! Și trecând greșelile mele cele nenumărate, să mă întoarcă la pocăință și lucrător poruncilor Sale iscusit să mă arate. Și fii lângă mine pururea ca o milostivă, milosărdă și iubitoare de bine, întru această viață de acum, caldă folositoare și ajutătoare, năvălirile potrivnicilor oprindu-le și la pocăință îndreptându-mă. Și în vremea ieșirii mele, ticălosul meu suflet păzindu-l și întunecatele chipuri ale viclenilor diavoli departe de acesta izgonindu-le. Și în ziua înfricoșătoarei judecăți de chinurile cele veșnice izbăvindu-mă și slavei celei negrăite a Fiului tău și Dumnezeului nostru moștenitor pe mine arătându-mă. Pe aceasta să o și dobândesc, Stăpâna mea, Preasfântă de Dumnezeu Născătoare, prin mijlocirea și sprijinul tău. Cu harul și cu iubirea de oameni ale Unuia-Născut Fiului tău, ale

Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte și cu Preasfântul și Bunul și de viață făcătorul Duhul Lui, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea către Domnul nostru Iisus Hristos

Și ne dă nouă, Stăpâne, celor ce mergem spre somn, odihnă trupului și sufletului; și ne păzește pe noi de întunecatul somn al păcatului și de toată întunecata și cea de noapte patimă a dulceții. Contenește întărâtările patimilor, stinge săgețile vicleanului cele aprinse, cele pornite asupra noastră cu vicleșug. Zburdările trupului nostru le potolește și tot gândul nostru cel pământesc și trupesc adoarme-l. Și ne dăruiește nouă, Dumnezeule, minte deșteaptă, cuget curat, inima trează, somn ușor, de toată nălucirea satanei izbăvindu-ne. Scoală-ne pe noi în vremea rugăciunii, întăriți întru poruncile Tale și pomenirea judecăților Tale întru noi nestrucată având-o. Doxologie de toată noaptea ne dăruiește, ca să cântăm și să binecuvântăm și să slăvim preacinstitul și preaîncuviințatul Tău nume, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi preotul: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule...

Poporul: Slavă... Și acum..., Doamne miluiește (de 3 ori), Părinte binecuvintează!

Și aici preotul face Otpustul zilei.